

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 30. januar 2024

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 29 til B10, som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 11. januar 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL).

Spørgsmål nr. 29 til B 10 om dyrevelfærd for søer fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

”Ministeren oplyser i sit svar på B10 - spørgsmål 2 om dyrevelfærd for søer, at det screeningprogram for mavesår hos søer, som blev gennemført i 2017-2019 hos danske besætninger med over 200 søer, viste, at 3 pct. af sobesætningerne havde så mange søer med mavesår, at de blev pålagt at udarbejde en handlingsplan, og andelen af søer med et mavesårsindeks på 7-10 (mellemstore eller udtalte forandringer) var faldet fra 37 pct. til 21 pct. - Vil ministeren forklare, hvad de forskellige grader i det anvendte mavesårsindeks dækker over? - I Dyrenes Beskyttelses evaluering medregnes også mavesår af grad 6. Vil ministeren begrunde, hvorfor mavesår af grad 6 ikke blev inkluderet i den nedsatte arbejdsgruppes screeningsprogram? Der henvises til ”Evaluering af indsats for bedre dyrevelfærd for svin (2014-2020)”, Dyrenes Beskyttelse, juni 2022. - Vil ministeren derudover uddybe, om ikke niveauet for, hvornår en handlingsplan skulle udarbejdes, var sat for lavt, når kun 3 pct. af besætningerne skulle udarbejde en handlingsplan, selvom 21 pct. af søerne havde mavesår af grad 7- 10?”

Svar

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet bidrag fra Fødevarestyrelsen, der har oplyst følgende:

”I screeningsprogrammet blev der udtaget maver fra 20 tilfældigt udvalgte udsættersøer fra alle de besætninger, der er med i branchens kvalitetsprogram DANISH¹, og som har mere end 200 søer. Besætninger, hvor mere end 50 pct. af søerne havde mavesår af grad 7-10, på skalaen fra 1-10, blev pålagt - sammen med deres besætningsdyrlæge - at udarbejde en handlingsplan for, hvordan mavesundheden i besætningen kunne forbedres. Via DANISH-ordningen kontrollerede SEGES, at eventuelle handlingsplaner blev udarbejdet.

¹ DANISH Produktstandard er danske svineproducenters kvalitetsprogram, der har til hensigt at sikre og dokumentere, at danske svinebesætninger lever op til dansk lovgivning og branchekrav med særlig fokus på god dyrevelfærd, høj fødevarer sikkerhed og en klar sporbarhed i alle danske svinebesætninger.

Nedenstående skema angiver vurdering og beskrivelse af de forskellige grader af mavesår, som blev anvendt i den nationale screening af mavesår hos søer².

Mavesårsindex	Vurdering af somave hvide del med hensyn til forhorning, erosion, sår og ar.	Beskrivelse
0	Ingen synlig forhorning Ingen erosioner eller sår Ingen ardannelser	Mavens hvide del ved spiserørets indmunding i maven er hvid, blank, glat og smidig
1	Forhorninger under 1 mm	Forhorning: Slimhinden omkring spiserørsindmundingen ændrer gradvis struktur (forhornes) til fligede nydannelser
2	Forhorninger over 1 mm	
3	Forhorningerne er papillomatøse	
4	Erosion i < 10 pct. af den hvide del	Erosion: Det beskyttende slimhindelag er forsvundet, hvorved der er direkte adgang til det underliggende - og følsomme væv
5	Erosion i > 10 pct. af den hvide del	
6	Sår, overfladisk i > 10 pct. af den hvide del eller let ardannelse	Sår: Overfladiske eller dyberegående forandringer i slimhinden eventuelt med blødning Ar: Ældre skader med delvis healing under ardannelse.
7	Sår, dybere i 10-50 % af den hvide del eller ardannelse med let fibrosering	
8	Sår, dybere i >50 % af den hvide del eller ardannelse med tydelig fibrosering	
9	Spiserørsforsnævring, hvor diameteren af spiserøret er cirka 10 mm.	Spiserørsforsnævring: Ved ardannelsen dannes bindevæv (fibrosering), og vævet bliver uelastisk og trækker sig sammen. I de mest udtalte grader forsnævres spiserørets indmunding til en snæver uelastisk åbning
10	Spiserørsforsnævring, hvor diameteren af spiserøret er under 6 mm	

Modellen for screening for mavesår hos søer blev udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af Landbrug & Fødevarer, Den Danske Dyrlægeforening og Fødevarestyrelsen. Skæringsgrænsen på mavesår af grad 7 eller mere blev fastsat ud fra en faglig vurdering foretaget af arbejdsgruppen.

Dyrenes Beskyttelse satte spørgsmålstegn ved de kriterier, der oprindeligt blev opstillet for, hvornår mavesår ansås som et problem. Efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse burde kriterierne være sænket, så flere blev pålagt at udarbejde en handlingsplan mod mavesår.

Både erhvervet og dyreværnsorganisationerne udviste interesse for at sænke andelen af søer med mavesår. Det viste sig dog, at det var svært at sætte en grænse for, hvornår et mavesår volder smerte

² [National screening af mavesår hos søer. SEGES meddelelse nr. 1207 af 10. september 2020](#)

og/eller ubehag hos søer og svin generelt. Såfremt det ønskes at gentage en screening for mavesår hos søer, bør Dansk Veterinær Konsortium (DK-Vet) eller Aarhus Universitet (AU) konsulteres i forhold til, om skæringsgrænsen bør ændres, og der i så fald skal lægges en ny skæringsgrænse til grund for udarbejdelse af handlingsplaner i besætningerne.”

Jacob Jensen

/

Paolo Drostby